

Sygn. akt II AKzw 716/23

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lipca 2023 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie, II Wydział Karny, w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Robert Pelewicz (del.)

Protokolant: Olga Wiktorowicz

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Kraków Krowodrza w Krakowie Edyty Kulik del. do Prokuratury Regionalnej w Krakowie

po rozpoznaniu w sprawie

K. B.

skazanego z art. 288 § 1 k.k. i inne

zażalenia wniesionego przez skazanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 23 maja 2023 r., sygn. akt IV Kow 582/23

w przedmiocie odmowy udzielenia warunkowego zwolnienia

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. i art. 634 k.p.k. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k.w. oraz art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze

postanawia

1/ utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie;

2/ zasądzić na rzecz adw. J. L. kwotę 295,20 zł (dwieście dziewięćdziesiąt pięć złotych dwadzieścia groszy), w tym VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

2/ zwolnić skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

Wskazany powyżej postanowieniem, Sąd Okręgowy w Kielcach odmówił skazanemu K. B. udzielenia warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty kary 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach z 3 marca 2021 r., sygn. akt III K 5/20, za przestępstwo z art. 288 § 1 k.k. i inne.

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł skazany. Nie zgadza się on z rozstrzygnięciem Sądu Okręgowego, podnosząc że spełnił wszelkie wymogi do udzielenia mu warunkowego przedterminowego zwolnienia. Na poparcie swojego stanowiska podał takie okoliczności jak ukończenie terapii przeciwalkoholowej, otrzymywanie nagród w zakładzie karnym, czy podjęcie pracy. Skazany zaprezentował również swoją trudną sytuację rodzinną. Z treści zażalenia wynika, że jego ojciec jest ciężko chory i ma sparaliżowaną lewą stronę ciała. W związku z nieobecnością K. B., opieka nad jego schorowanym ojcem spadła w całości na matkę skazanego.

W konkluzji, skazany wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia udzielenie mu warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty kary pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny stwierdził, co następuje:

Zażalenie skazanego nie zasługiwało na uwzględnienie.

Dobrodziejstwo warunkowego przedterminowego zwolnienia ma charakter wyjątkowy i właśnie w taki sposób powinno być traktowane. Każda kara, co do zasady, powinna być natomiast wykonana w całości, tak jak ją orzeczono w wyroku skazującym. Tylko skazani prezentujący wzorowe zachowanie w toku izolacji penitencjarnej mogą – w ramach nagrody za wysokie efekty w procesie resocjalizacji – skorzystać z tej instytucji. Samo dobre zachowanie oraz odbycie ustawowego „minimum kary” nie przesądza o automatycznym orzekaniu warunkowego przedterminowego zwolnienia wobec osób osadzonych.

Kontrola instancyjna zaskarżonego postanowienia nie dostarczyła podstaw do jego zmiany, bądź uchylenia. Nie przemawiała za tym w szczególności argumentacja osobistego zażalenia skazanego, a także stanowisko jego obrońcy z urzędu zaprezentowane w toku posiedzenia odwoławczego. W ocenie Sądu Apelacyjnego, zaskarżonym postanowieniem trafnie stwierdzono, iż skazany nie spełnia przesłanek materialnych z art. 77 § 1 k.k., normujących udzielenie warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty wymierzonej prawomocnie kary pozbawienia wolności. Niewątpliwie trafna była konkluzja Sądu Okręgowego, iż prognoza kryminologiczno – społeczna skazanego kształtuje się negatywnie. Bezsporne przy tym jest, iż K. B. jest sprawcą incydentalnym, ale słusznie zauważa Sąd Okręgowy, że stopień społecznej szkodliwości czynów za które został skazany jest wysoki. Co prawda w warunkach wolnościowych K. B. cieszył się pozytywną opinią, ale nie miał stałych dochodów, stałej pracy, nie był zainteresowany zdobyciem wykształcenia (mimo iż ma tylko wykształcenie gimnazjalne). Ale bezspornym jest jednak i to, że uchylaniem się od dobrowolnego stawiennictwa w zakładzie karnym, skazany K. B. dowiódł postawy wskazującej na utrwalony poziom demoralizacji. Na podkreślenie w tym kontekście zasługuje fakt, że K. B. do odbycia kary został doprowadzony, a wcześniej był poszukiwany do jej odbycia za pomocą listów gończych.

Nie ulega przy tym wątpliwości, że funkcjonowanie skazanego w warunkach izolacji jest poprawne, ale nie wyróżniające się na tyle, aby można było uznać, że proces jego resocjalizacji w warunkach zakładu karnego dobiegł końca. Karę wykonuje w systemie programowego oddziaływania, dotychczas ukończył terapię w AŚ R. od uzależnienia od alkoholu z efektem umiarkowanym. Zauważyć również należy, że skazany w warunkach izolacji przebywa od 31 marca 2022 r., przez ten czas uzyskał tylko 3 nagrody i dwie ulgi, nie podjął natomiast żadnych czynności w celu spłaty orzeczonych wyrokiem środków kompensacyjnych, mimo iż w zakładzie karnym pracuje odpłatnie, nie przedstawił również dokumentów potwierdzających ich zapłatę. Słusznie więc konstatuje Sąd Okręgowy, iż proces resocjalizacji K. B. tkwi w miejscu, a skazany nie wypracował jeszcze postaw, które mogłyby być utrwalane w warunkach wolnościowych. Skazany nie daje więc żadnych gwarancji, że pomimo wcześniejszego opuszczenia zakładu karnego będzie przestrzegał porządku prawnego, a odległy jeszcze koniec kary (4 październik 2024 r.) i jego funkcjonowanie w warunkach wolnościowych (ukrywanie się przed odbyciem kary) utwierdza w tym przekonaniu. Złożone przez skazanego oświadczenia o zamiarze podjęcia kształcenia na etapie ponadgimnazjalnym i promesa zatrudnienia (k. 14, 15) zasadnie została oceniona przez Sąd Okręgowy, jako czynności mające charakter instrumentalny, obliczony na uzyskanie określonej decyzji procesowej. Skoro bowiem w warunkach wolnościowych K. B. nie był zainteresowany stałą pracą i uzupełnieniem wykształcenia (w tym zakresie nie przejawiał też chęci przebywając w izolacji), to deklaracji składanych na tym etapie nie sposób ocenić inaczej. Także w ocenie Dyrektora Zakładu Karnego prognoza kryminologiczno-społeczna jest negatywna, a warunkowe przedterminowe zwolnienie niewskazane.

Sąd Apelacyjny zauważa oczywiście także i te okoliczności, które pozytywnie świadczą o skazanym, a mianowicie to, że zachowanie skazanego podczas pobytu w izolacji penitencjarnej jest poprawne i przestrzega on porządku wewnętrznego, prawidłowo wykonuje polecenia przełożonych, a nadto także i to, iż był on wielokrotnie nagradzany (k. 31). Na korzyść skazanego przemawia także fakt, że przeszedł również terapię dla osób uzależnionych od alkoholu. Jednak należy zauważyć, że prognoza kryminologiczna stwierdzająca przedterminową resocjalizację, musi

graniczyć z pewnością. Istota kary i jej funkcje – tak indywidualne, jak ogólnospołeczne – wykluczają pochopność w omawianej mierze. Zwolnienie skazanego przed terminem określonym wyrokiem skazującym, możliwe jest tylko wtedy, gdy nie istnieją wątpliwości co do zaistnienia koniecznych przemian w jego psychice – ich zupełności, szczerości i trwałości. Dotychczasowe działania należy uznać za niewystarczające do powzięcia przekonania, że skazany nie sięgnie w warunkach wolnościowych po alkohol. Cechuje go bowiem niski stopień samodyscypliny i brak umiejętności poszanowania obowiązujących norm prawnych. Opinia z zakładu karnego, o którą zwrócił się Sąd Okręgowy potwierdza, że skazany angażował się w terapię uzależnień, jednak w stopniu tylko umiarkowanym, a jak sam przyznaje w rozmowach z wychowawcami z ZK P.: „wiem, że źle postąpiłem, jednak pod wpływem alkoholu nie kontroluję swojego zachowania” (k. 31).

Za uwzględnieniem zażalenie nie mogła również przemawiać podnoszona przez skazanego chęć opieki nad chorym ojcem będącym w podeszłym wieku, albowiem zaszczości z zakresu relacji rodzinnych skazanego z perspektywy orzekania o warunkowym przedterminowym zwolnieniu są irrelewantne.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważenia, Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko Sądu Okręgowego wynikające z zaskarżonego postanowienia, iż prognoza kryminologiczna dotycząca K. B. jest nadal negatywna, a tym samym nie zasługuje on na skorzystanie z dobrodziejstwa warunkowego przedterminowego zwolnienia.

Z powyższych względów, nie znajdując podstaw do uwzględnienia zażalenia, Sąd Apelacyjny orzekł jak na wstępie, przyznając obrońcy z urzędu adw. wynagrodzenie obliczone na podstawie § 13 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800) za pomoc prawną udzieloną skazanemu z urzędu przed Sądem Apelacyjnym oraz zwolnił skazanego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze, uznając, że z uwagi na jego sytuację majątkową, ich uiszczenie byłoby dla niego zbyt uciążliwe.